

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
факультет – інформатики, математики та економіки
кафедра соціології

Назва курсу	Соціологія права
Викладач (-і)	Склярів Роман Васильович
Профайл викладача (-ів)	!
Контактний тел.	0684530377
E-mail:	rvslaw7@gmail.com
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ	http://www.dfn.mdpu.org.ua/enrol/index.php?id=3733
Консультації	<i>Очні консультації: щосереди з 14⁰⁰ до 15⁰⁰, аудиторія №58.</i> <i>Он лайн- консультації: щовівторка з 15⁰⁰ до 16⁰⁰.</i>

1. Коротка анотація до курсу - Курс «Соціологія права» є одним із важливих у підготовці спеціалістів-соціологів. Він скерований на отримання фундаментальних знань про особливості правової культури суспільства та особи, формування у студентів практичних навичок використання методів соціологічних досліджень у цій галузі соціології. Вивчення дисципліни сприятиме накопиченню у студентів відповідних базових знань, розширення їх кругозору та впевненого використання набутих знань і практичних навичок у подальшому навчанні та в майбутній професійній діяльності.

2. Мета та завдання курсу - метою викладання навчальної дисципліни «Соціологія права» є надання студентам розуміння теоретичних і методичних підходів до отримання соціологічного знання про стан, закономірності функціонування і розвитку масових соціальних явищ і процесів. Він спрямований на отримання фундаментальних знань та відпрацювання у студентів практичних навичок підготовки та проведення соціологічних досліджень з питань правової політики.

Основними завданнями вивчення дисципліни є породження у студентів наукової рефлексії в процесі роботи з емпіричним матеріалом; виявлення місця, ролі, сфер використання кількісних та якісних методів збору соціологічної інформації; методологію, методику та техніку кількісних та якісних методів соціологічних досліджень; техніку та процедури збору та контролю соціологічної інформації.

3. Формат курсу: Очний (offline) у вигляді лекційних, практичних занять та самостійної роботи.

Змішаний (blended) через систему Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Богдана Хмельницького.

4. Результати навчання – Спеціальні компетентності, які здобуває студент в процесі вивчення дисципліни:

РН 41. Застосовувати норми конституційного, сімейного, адміністративного та кримінального права

РН 42. Захищати особистісні права та свободи, законні інтереси громадян, держави і суспільства

ЗК 22. Усвідомлення проблематики рівних можливостей у суспільстві, зокрема її гендерних, расових, вікових аспектів.

ЗК 26. Здатність вчитися та набувати сучасних знань.

ФК 18. Здатність використовувати у практичній діяльності правові знання, реалізовувати і захищати свої суб'єктивні права і законні інтереси, виконувати юридичні обов'язки .

ФК 19. Здатність аналізувати та застосовувати основи конституційного права України.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна к-сть годин
лекції	16
семінарські заняття / практичні / лабораторні	30
самостійна робота	104
Кількість кредитів	5

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний\ вибірковий
2019-2020 н.р.	5	054 Соціологія	Бакалавр 3 курс	нормативний (Н)

7. Пререквізити - щоб приступити до вивчення дисципліни студент повинен прослухати курси: вступ до спеціальності, загальна соціологічна теорія, історія соціології

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання - технічне та мультимедійне обладнання, підручники, посібники, довідники, методичні матеріали до курсу. Забезпечення доступу здобувачів вищої освіти до Інтернет-ресурсів.

9. Політики курсу -

Політика академічної поведінки та етики:

- Відвідування лекційних занять і опрацювання їх матеріалів;
- Виконання завдань семінарських занять і питань самостійної роботи;
- Виконання контрольних-модульних завдань.

10. Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Матеріали	Література. ***	Завдання, год	Термін виконання
Тиждень 1 10 академ години	<p>Тема 1. Соціологія права в системі соціально-гуманітарних та юридичних дисциплін</p> <p>1. Комплексна природа наукових соціолого-правових досліджень. Дискусійний характер визначення предмета соціології права.</p> <p>2. Структура і методи соціології права.</p> <p>3. Функції соціології права.</p> <p>Тема: Дискусійний характер визначення предмета соціології права.</p> <p>1. Структура і методи соціології права.</p> <p>2. Функції соціології права.</p>	<p>Лекція 2 год. F2F</p> <p>Семінарське заняття 2 год F2F</p> <p>Самостійна робота (6 год.)</p>	<p>Презентація відеоматеріалів СЛС</p>	<p>Основна 11, 4,5</p> <p>Допоміжна 1, 6, 8</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу</p> <p>http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-1</p> <p>Підготовка до семінарського заняття</p> <p>http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-2</p> <p>Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми</p> <p>http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-3</p>	Тиж. 1.
Тиждень 2 10 академ год.	<p>Тема: Історичні передумови виникнення юридичної соціології.</p> <p>1. Зародження соціології права. Класична соціологія права. Розвиток</p>	<p>Семінарське заняття 2 год F2F</p> <p>Самостійна робота (8 год.)</p>	<p>Презентація відеоматеріалів СЛС</p>	<p>основна 1, 2, 5</p> <p>Допоміжна 2,3,7</p> <p>Інтернет-</p>	<p>Підготовка до семінарського заняття</p> <p>http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-2</p> <p>Виконати завдання для</p>	Тиж. 2

	соціології права в Україні в кінці XIX с. 2.Соціологія права в сучасних умовах розвитку України.	год.)		реурси 1, 11	самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-3	
Тиждень 3 10 академ годин	Тема . Виникнення та розвиток соціології права 1.Історичні передумови виникнення юридичної соціології. Зародження соціології права. 2.Класична соціологія права. Розвиток соціології права в Україні в кінці XIX століття. 3.Соціологія права в сучасних умовах розвитку України. Тема: Право як соціальне явище 1.Механізм соціальної дії права. 2.Фактори реалізації права.	Лекція 2 F2F Семінарське заняття 2 F2F Самостійна робота (6 год.)	Презентація відеоматеріалів СЛС -	Основна 2, 3, 4,5 Допоміжна 6, 8, 10	Опрацювання лекційного матеріалу http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-1 Підготовка до семінарського заняття http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-2 Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-3	Тиж. 3
Тиждень 4 10 академ год	Тема: Методологічні засади вивчення соціальної ефективності права. 1.Критерії соціальної ефективності права. Показники соціальної ефективності права. 2.Умови ефективності дії права. Методика аналізу	Семінарське заняття 2 F2F Самостійна робота (8 год.)	СЛС	Основна 1, 2, 4,5 Допоміжна 9, 6, 9	Підготовка до семінарського заняття http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-2 Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-3	Тиж. 4

	соціальної ефективності права.					
Тиждень 5 10 академ. год.	<p>Тема . Соціальна ефективність права</p> <p>1. Методологічні засади вивчення соціальної ефективності права.</p> <p>2.Критерії соціальної ефективності права.</p> <p>3.Показники соціальної ефективності права.</p> <p>Тема: Правова соціалізація особистості</p> <p>1.Поняття соціалізації. Соціально-психологічні механізми та інститути соціалізації. Основні концепції соціалізації.</p> <p>2.Особливості правової соціалізації.</p>	<p>Лекція 2 F2F</p> <p>Семінарське заняття 2 F2F Самостійна робота (6 год.)</p>	<p>Презентація відеоматеріалів СЛС</p>	<p>Основна 2,5</p> <p>Допоміжна 1,3,5</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-1</p> <p>Підготовка до семінарського заняття http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-2</p> <p>Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-3</p>	Тиж. 5
Тиждень 6 10 академ год	<p>Тема: Правова культура та правова поведінка Поняття і структура правової культури.</p> <p>1.Особливості правової культури суспільства та особи.</p> <p>2.Правова поведінка: особливості вивчення в соціології.</p>	<p>Семінарське заняття 2 год. F2F Самостійна робота (8 год.)</p>	<p>СЛС</p>	<p>Основна 2, 4,5</p> <p>Допоміжна 5,7,10</p>	<p>Підготовка до семінарського заняття http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-2</p> <p>Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-3</p>	Тиж. 6

Тиждень 7 10 академ год.	<p>Тема: Правова культура та права поведінка Поняття і структура правової культури.</p> <p>1.Особливості правової культури суспільства та особи.</p> <p>2.Правова поведінка: особливості вивчення в соціології.</p> <p>3.Соціологічний аналіз громадянського суспільства</p> <p>Тема: Соціологія нормотворчої діяльності</p> <p>1.Стадії законотворчого процесу.</p> <p>2.Особливості соціологічних аспектів вивчення нормотворчого процесу.</p>	<p>Лекція 2 год. F2F</p> <p>Семінарське заняття 2 год. F2F Самостійна робота (6 год.)</p>	<p>СЛС</p>	<p>Основна 2, 3,5</p> <p>Допоміжна 3,4,5</p> <p>Інтернет-ресурси 6,11</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-1 Підготовка до семінарського заняття http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-2 Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-3</p>	Тиж. 7 Перша контрольна точка
Тиждень 8 10 академ год.	<p>Тема: Судова соціологія Соціальна природа правосуддя та його цілі.</p> <p>1.Судовий процес як соціальна взаємодія. Соціологічна експертиза і соціологічне тлумачення закону.</p> <p>2.Соціальні аспекти судових помилок.</p>	<p>Семінарське заняття 2 год. F2F Самостійна робота (8 год.)</p>	<p>СЛС</p>	<p>Основна 2,4,5</p> <p>Допоміжна 1, 5,10</p>	<p>Підготовка до семінарського заняття http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-2 Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-3</p>	Тиж. 8 перший періодичний контроль

<p>Тиждень 9 10 академ год</p>	<p>.Тема: Соціологія нормотворчої діяльності</p> <p>1.Стадії законотворчого процесу як об'єкти дослідження соціології законодавства.</p> <p>2.Особливості соціологічних аспектів вивчення нормотворчого процесу.</p> <p>Тема: Соціологія правового конфлікту Поняття «соціальний конфлікт» та «юридичний конфлікт».</p> <p>1.Внутрішня структура юридичного конфлікту.</p> <p>2.Типологія конфліктів</p>	<p>Лекція 2 год. F2F</p> <p>Семінарське заняття 2 год. F2F Самостійна робота (6 год.)</p>	<p>СЛС, таблиці, бланки анкет</p>	<p>Основна 3,5</p> <p>Допоміжна 6,5,3</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-1 Підготовка до семінарського заняття http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-2 Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-3</p>	<p>Тиж. 9</p>
<p>Тиждень 10 10 академ год</p>	<p>Тема: Методологічні засади соціолого-правових досліджень. Дослідження сутності зв'язків правової системи.</p> <p>1.Характеристика методів вивчення суспільної думки.</p> <p>2.Організація і структура соціолого-правових досліджень.</p> <p>3.Метод експерименту в соціолого-правових дослідженнях.</p> <p>4.Використання соціологічних</p>	<p>Семінарське заняття 2 год. F2F Самостійна робота (8 год.)</p>	<p>Бланки анкет, таблиці, СЛС</p>	<p>Основна 2, 5</p> <p>Допоміжна 11, 22</p>	<p>Підготовка до семінарського заняття http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-2 Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-3</p>	<p>Тиж. 10</p>

	досліджень у юридичній практиці.					
Тиждень 11 10 академ год	<p>Тема: Судова соціологія. Соціальна природа правосуддя</p> <p>1.Судовий процес як соціальна взаємодія.</p> <p>2.Соціологічна експертиза і соціологічне тлумачення закону.</p> <p>3.Соціальні аспекти судових помилок</p> <p>Тема: «Право», «міра», «можливість» як ключові поняття соціальної ефективності права.</p> <p>1.Форми «неправа» за Г. Гегелем.</p> <p>2. Принципи та методи вивчення соціальної ефективності права.</p> <p>Умови ефективності дії права.</p> <p>3. Причини низької ефективності права в сучасному українському суспільстві.</p>	<p>Лекція 2 год.</p> <p>F2F</p> <p>Семінарське заняття 2 год.</p> <p>F2F</p> <p>Самостійна робота (6 год.)</p>	Бланки анкет, СЛС	<p>Основна 2, 4,5</p> <p>Допоміжна 5, 21,22</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу</p> <p>http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-1</p> <p>Підготовка до семінарського заняття</p> <p>http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-2</p> <p>Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми</p> <p>http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-3</p>	Тиж. 11
Тиждень 12 10 академ год	<p>Тема: Основні концепції соціалізації.</p> <p>1.Поле правової соціалізації.</p> <p>2. Правове виховання особистості.</p>	<p>Семінарське заняття 2 год.</p> <p>F2F</p> <p>Самостійна</p>	Бланки анкет, СЛС	<p>Основна 2,4,5</p> <p>Допоміжна</p>	<p>Підготовка до семінарського заняття</p> <p>http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-2</p> <p>Виконати завдання для</p>	Тиж. 12

		робота (8 год.)		3,8,25 Інтернет-ресурси 7,11	самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-3	
Тиждень 13 10 академ год	Тема: Соціологія правового конфлікту Поняття «соціальний конфлікт» та «юридичний конфлікт». 1. Внутрішня структура юридичного конфлікту. Типологія конфліктів. 2. Кримінальний конфлікт. Завершення конфлікту. Тема: Роль правової культури в українському суспільстві. 1. Шляхи формування правової культури. 2. Соціальна природа правопорушень. Зловживання правом та об'єктивно протиправна поведінка.	Лекція 2 год. F2F Семінарське заняття 2 год. F2F Самостійна робота (6 год.)	СЛС, таблиці, диктофон	Основна 3,4 Допоміжна 5,8,10 Інтернет-ресурси 11	Опрацювання лекційного матеріалу http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-1 Підготовка до семінарського заняття http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-2 Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-3	Тиж. 13
Тиждень 14 10 академ год	Тема: Соціологічна експертиза законопроекту. 1. Поняття «ефективність законодавства». 2. Характеристика шляхів визначення показників ефективності закону.	Семінарське заняття 2 год. F2F Самостійна робота (8 год.)	СЛС, таблиці, диктофон	Основна 2, 5 Допоміжна 7,9,10	Опрацювання лекційного матеріалу http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-1 Підготовка до семінарського заняття http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-2	Тиж. 14

					Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-3	
Тиждень 15 10 академ год	<p>Тема: Конкретносоціологічні дослідження в галузі права</p> <p>Поняття, сутність та основні етапи конкретно-соціологічних досліджень.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Програма соціологічного дослідження. 2. Соціологічні методи збору інформації. 3. Обробка та аналіз соціологічних даних. <p>Тема: Визначення основних напрямів судової соціології.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рівні вивчення ефективності правосуддя. 2. Соціальна природа правосуддя. 	<p>Лекція 2 год. F2F</p> <p>Самостійна робота (6 год.)</p> <p>Семінарське заняття F2F</p>	Тести, СЛС,	<p>Основна 2,4,5</p> <p>Допоміжна 2,3,11</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу</p> <p>http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-1</p> <p>Підготовка до семінарського заняття</p> <p>http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-2</p> <p>Виконати завдання для самостійної роботи відповідно до номеру теми http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=73#section-3</p>	Тиж. 15 Другий періодичний контроль

11. Система оцінювання та вимоги

Методи контролю результатів навчання поточний контроль здійснюється у формі усних відповідей на семінарських заняттях; письмового експрес-контролю; тестових завдань; виконання творчих завдань; розв'язування ситуаційних задач; виконання індивідуальної семестрової роботи. Підсумковий контроль – у формі іспиту.

Система оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на ОП Соціологія базується на «Положенні про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (протокол

від 20.09.2019 р. № 3) і «Положенні про бально-накопичувальну систему оцінювання навчальних досягнень» (від 28.11.2017 р., протокол №7), що затверджені Вченою радою МДПУ імені Богдана Хмельницького.

Контроль за видами діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом поточного оцінювання знань (усні відповіді, тестові завдання, перевірка практичних завдань, самостійної роботи), періодичним контролем по тестах або контрольних робіт за матеріалами двох блоків. За результатами суми балів поточного оцінювання та двох періодичних контрольних робіт (ПКР) виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складовою результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).

Студент має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.

Критерії оцінювання форма контролю – екзамен.

Підсумковим контролем є екзамен (проводиться відповідно розкладу), на його складання надається 100 балів за відповіді на теоретичні питання (3 питання по 30 балів) і відповідей на тестові завдання (або задач, завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ЗР = (ПО + Е) / 2$

Критерії оцінювання знань і вмінь студентів

Методи контролю результатів навчання	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
Усна відповідь на практичному занятті	1-2 бали – за відповідь з принциповими помилками, що свідчать про нерозуміння студентом сутності питання, 3 бали – за відповідь з помітними помилками, вадами засвоєння, але такими, що не

	перешкоджають подальшому навчанню, 4 - за відповідь із незначними помилками, 5 – за повну відповідь, логічно виважено, правильну за змістом
Індивідуальне опитування, доповіді, презентації	1-2 бали – за доповідь, що не розкриває змісту теми і містить суттєві помилки, 3 бали – за доповідь, що частково розкриває зміст теми з помітними помилками, але такими, що не перешкоджають усвідомленню суті питання, 4-5 балів – за достатньо повне розкриття змісту теми.
Компетентісно-орієнтовані завдання	1-2 бали – за виконання завдань із суттєвими помилками, 3 бали – за виконання завдань з помітними помилками, але такими, що не перешкоджають усвідомленню суті питання 4 бали – за достатньо повне виконання завдань із незначними помилками, 5 балів – за повне виконання завдань без помилок

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою, що використовується в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького	Оцінка за національною шкалою	
A	90-100	відмінно	Студент виявляє всебічні, системні й глибокі знання навчального матеріалу, здатний використовувати набуті знання та вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища й факти. Мова логічно обґрунтована і граматично правильна

B	82-89	добре	Студент виявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, робити самостійні узагальнення та висновки, правильно виконує навчальні завдання, виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. Відповіді досить повні, логічні, з елементами самостійності, але містять деякі неточності
C	74-81		
D	64-73	задовільно	Студент виявляє наявність знань лише основного матеріалу, відповідає по суті питання і в загальній формі розбирається у матеріалі, але відповідь не повна, нечітка, містить неточності, дає недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність викладу матеріалу, відчуває труднощі, застосовуючи знання при рішенні практичних задач
E	60-63		
FX	0-59	незадовільно з можливістю повторного складання	Студент не знає значної частини матеріалу курсу, допускає суттєві помилки при висвітленні основних питань, при формулюванні понять, на додаткові питання відповідає не по суті, не може провести зв'язок між теоретичним матеріалом і сучасною дійсністю, не може правильно вирішити конкретну задачу, зорієнтуватись в конкретній ситуації, робить велику кількість помилок в усній відповіді.

12. Рекомендована література

Основна література

1. Балинська О. М. Основи соціології права (для працівників органів внутрішніх справ) [Текст]: навч. посіб. / О.М. Балинська, Л. Й. Гуменюк ; Львів. держ. ун-т внутр. справ.-Л. : ЛДУВС, 2013. - 411 с.
2. Настасяк І. Ю. Соціологія права [Текст]: навч. посіб. / І. Ю. Настасяк; Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. - Л.:ПАІС, 2008. - 196 с.

3. Соціологія права [Текст]: навч. посібник / В. Д. Воднік [та ін.] ; ред. Н. П. Осипова. - Х.: Право, 2007. - 234 с.
4. Соціологія права [Текст]: підручник для студ. юрид. спец. / М. І. Панов [та ін.] ; ред. Н. П. Осипова ; Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. - К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. - 276 с.
5. Соціологія права [Текст]: Навч. посіб. / О. М. Джужа, І. Г. Кириченко, В. С. Ковальський, С. М. Корецький та ін.; За заг. ред. О. М. Джужа. - К. : Юрінком Інтер, 2004. - 288 с.

Допоміжна література

1. Бігун В. С. Антропологія, аксіологія та соціологія права. До питання про праворозуміння [Текст] / В. С. Бігун // Часопис Київського університету права. - 2005. - 4. - С. 23-28.
2. Бурдяк В.І. Становлення і розвиток соціологічних концепцій права [Текст] : навч. посіб. / В. І. Бурдяк ; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Рута, 2001. - 84 с.
3. Воднік В. Д. Соціологічний підхід до аналізу проблем правотворчості [Текст] / В. Д. Воднік // Вісник Національної юридичної академії України ім. Ярослава Мудрого. Сер. Філософія, філософія права, політологія, соціологія. 2009. - № 1.-Х. : Право / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого, 2009. - С. 184-194.
4. Головаха Є. Україна та Європа: результати міжнародного порівняльного соціологічного дослідження [Текст] / Є. Головаха, А. Горбачик, Н. Паніна. - Київ : Ін-т соціології НАН України, 2006. - 142 с.
5. Гревцов Ю. И. Социология права. Курс лекций [Текст] / Ю. И. Гревцов. - СПб. : Издательство «Юридический центр Пресс», 2001. - 312 с.
6. Жоль К. К. Философия и социология права [Текст] : учеб. пособ. / К. К. Жоль. - Киев : Юрінком Інтер, 2000. - 480 с.
7. Завальнюк В. В. Методи дослідження антропології права (до проблеми застосування методології соціологічної науки) / В. В. Завальнюк // Актуальні проблеми держави і права. - 2014. - Вип. 74. - С. 32-35.
8. Калиновський Ю. Ю. Правосвідомість українського суспільства : генеза та сучасність [Текст] /Ю. Ю.Калиновський. - Х. : Право, 2008. - 288 с.
9. Карбонье Ж. Юридическая социология [Текст] / Ж. Карбонье. -Москва : Прогресс, 1986. - 352 с.
10. Ковальчук О. М. Цінність права в соціологічному підході до праворозуміння / О. М. Ковальчук, В. Хаврук // Часопис Київського університету права. - 2012. - № 2. - С. 15-18.
11. Конфліктологія: підруч. для студ. ВНЗ юрид. спец. [Текст] / за ред. Л. М. Герасіної та М. І. Панова. - Х. : Право, 2002. - 256 с.
12. Коробка В. М. Сучасна правосвідомість слідчих (теоретико-соціологічний аспект) [Текст] / В. М. Коробка, В. В. Пашутін ; Донецький ін-т внутрішніх справ. - Донецьк : ДІВС МВС України, 2002. - 124 с.
19. Костицький В. В. Соціологія права [Текст] : наук.-теорет. спадщина Євгена Ерліха і проблеми розвитку сучас. Науки / Василь Костицький, Ольга Кобан ; Ін-т законодав. передбачень і прав. експертизи. - Київ ; Дрогобич : Коло, 2015. - 227 с.

20. Кримінологічні проблеми попередження злочинності неповнолітніх у великому місті : досвід конкретно-соціологічного дослідження [Текст] : монографія / В. В. Голіна [та ін.] ; заг. ред.: В. В. Голіна, В. Д. Ємельянов ; Акад. прав. наук України, Ін-т вивч. проблем злочинності. - Х. : Право, 2006. - 292 с.
21. Методологія та методика соціологічних досліджень у праві [Текст] : конспект лекцій / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого ; уклад. В. Д. Воднік [та ін.]. -Х. : [б.в.], 1999. - 93 с.
22. Оніщенко Н. М. До питання про функціональну роль та значущість соціології права [Текст] / Н. М. Оніщенко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. - К. : Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2013. - Вип. 60. - С. 14-20.
23. Оніщенко Н. Соціологія права як чинник удосконалення праводержавотворення в Україні [Текст] / Наталія Оніщенко // Віче : журн. Верхов. Ради України. - 2013. - № 5. - С. 11-13.
24. Савчук С. В. Юридична соціологія: предмет та місце в системі юридичних наук [Текст] : монографія / С. В. Савчук ; Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. - Чернівці : Рута, 2003. - 240 с.
25. Сердюк О. В. Соціологічний підхід у сучасному правознавстві: пізнання соціальності права [Текст] : монографія / О. В. Сердюк ; Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. - Х. : Яшма, 2007. - 320 с.
26. Сердюк О. В. Соціологічні аспекти методології оцінювання якості функціонування правових інститутів (на прикладі суду) / О. В. Сердюк // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. - 2010. - Вип. 1. - С. 3240.
27. Словник термінів з правової конфліктології [Текст] : наук.-довідк. вид. / за ред. Ю. П. Битяка, Л. М. Герасіної, М. І. Панова. - Х. : Одісей, 2006. - 208 с.

Посилання на інформаційні ресурси і Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Інститут соціології НАН України (Київ): [http:// i-soc.com.ua/ukr/index.ph](http://i-soc.com.ua/ukr/index.ph)
2. Соціологія: теорія, методи, маркетинг: <http://i-soc.com.ua/journal/content.php>
3. Український соціум. Науковий журнал (Київ): <http://www.ukr-socium.org.ua>
4. Соціонет – інформаційний простір з суспільних наук: <http://socionet.ru/>
5. Соціологія: методологія, методи, математическіе модели. <http://www.nir.ru/socio/scipubl/4M.htm>.
6. Соціологічний журнал. <http://www.nir.ru/socio/scipubl/socjour.htm>
7. Електронна бібліотека з соціології: <http://www.tisbi.ru/resources/library/18/>
8. Центр Разумкова: <http://razumkov.org.ua/ukr/index.php>
9. Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва: <http://dif.org.ua>
10. Київський міжнародний інститут соціології (КМІС):

<http://www.kiis.com.ua>

11. Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка: <http://www.uisr.org.ua/monitoring>